

KONSOLIDEERITUD MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2019

aruandeaasta lõpp: 31.12.2019

ärinimi: Tulundusühistu Pae Ühistalu

registrikood: 10037487

küla: Pae küla

vald: Kehtna vald

maakond: Rapla maakond

postisihnumber: 79004

telefon: +372 5068676, +372 4844105

faks: +372 4844105

e-posti aadress: paefarmer@gmail.com

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	4
Konsolideeritud bilanss	4
Konsolideeritud kasumiaruanne	6
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	7
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	8
Raamatupidamise aastaaruande lisad	9
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	9
Lisa 2 Raha	11
Lisa 3 Kinnisvarainvesteeringud	12
Lisa 4 Materiaalsed põhivarad	12
Lisa 5 Bioloogilised varad	13
Lisa 6 Laenukohustised	14
Lisa 7 Sihtfinantseerimine	14
Lisa 8 Osakapital	15
Lisa 9 Müügitulu	15
Lisa 10 Muud äritulud	15
Lisa 11 Müüdud toodangu (kaupade, teenuste) kulu	16
Lisa 12 Üldhalduskulud	16
Lisa 13 Tööjõukulud	16
Lisa 14 Muud ärikulud	17
Lisa 15 Seotud osapooled	17
Lisa 16 Konsolideerimata bilanss	19
Lisa 17 Konsolideerimata kasumiaruanne	20
Lisa 18 Konsolideerimata rahavoogude aruanne	21
Lisa 19 Konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne	22
Aruande allkirjad	23
Vandeauditori aruanne	24

Tegevusaruanne

Tulundusühistu Pae ÜT on 100% omanik Piilia Põllumajanduse Osaühingus.

Konsolideerimisgrupp tegeleb taime - ja loomakasvatusega. Tootmine taimekasvatases on hooajaline.

Konsolideerimisgrupp kasvas teravilja 928,4 hektaril ja kogusaak aidakaalus oli 4 462,8 tonni.

Rapsi kasvupind oli 223,5 ha ja saak aidakaalus oli 560 tonni.

Uba kasvatati 106,95 hektaril ja saak aidakaalus oli 227,2 tonni, mis läheb loomadele söödaks.

2019.a ilmastikutingimused olid soodsad teravilja- ja heintaimede kasvatamiseks.

Teravilja ja rapsi müügist laekus 948,5 tuhat eurot, mis moodustab 68,4% kogu müügitulust.

Heintaimede kasvupind oli 1077,4 ha. Silo varuti 9 133 tonni, sellest maisislio 2 680 tonni ja

heina 35,3 tonni. Silo ja hein lähevad loomadele söödaks ja müügiks OÜ Pae Farmerile.

2019.a.sündis ammalehmadel 236 vasikat, nendest 129 lehmikut, kes lähevad üleskasvatamiseks oma põhikarja täienduseks.

Veisekasvatusest laekus kokku 128,3 tuhat eurot, mis on 9,2 % kogu müügitulust.

31.12.2019.a seisuga oli lihaveseid kokku 648 pead, nendest ammalehmi 274 pead.

2020.a. jätkame taime- ja lihavesekasvatusega.

2019.a.osteti 2 kombaini ja traktor maksumusega 334,5 tuhat eurot. 2020.a. ei ole plaanis põllumajanduslikku tehnikat osta.

2020.a.alustatakse RPIA toetuse kaasabil maaparandustöödega 254 hektaril.

Tütarettevõttes töötas aasta keskmiselt 8 töölisi, töötasu maksti 117,7 tuhat eurot.

Tegevjuhtkonnale aruandeaastal töötasu ei makstud.

Tähtsamad suhtarvud:	2019	2018
Lühiajaliste kohustuste maksevõime	38,76	21,57
(käibevara/lühiajalised kohustused)		
Võlakordaja(kohustused/omakapital)	0,03	0,06
Likviidsuskordaja(käibevara-varud/lühiajalised	10,67	18,69
Kohustused)		
Käiberentaablus (kasum/netokäive X 100)	36,31 %	12,88%

1) Raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud põhimõtteid, arvestusmeetodid ja hindamisalused on kooskõlas Eesti Finantsaruandluse standardiga.

2) Raamatupidamise aastaaruanne kajastab asjakohaselt ja tõepäraselt konsolideerimisgrupi finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid.

3) Konsolideerimisgrupp ja emaettevõte on jätkuvalt tegutsev.

Raamatupidamise aastaaruanne

Konsolideeritud bilanss

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	42 053	172 298	2
Nõuded ja ettemaksed	332 763	346 754	
Nõuded ostjate vastu	145 253	220 931	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	34 431	1 266	
Muud nõuded	153 079	124 557	
Kokku varud	1 459 096	1 168 732	
Tooraine ja materjal	3 844	21 714	
Lõpetamata toodang	2 493	2 849	
Valmistoodang	759 266	626 456	
Ettemaksed varude eest	693 493	517 713	
Bioloogilised varad	179 148	175 229	5
Kokku käibevarad	2 013 060	1 863 013	
Põhivarad			
Finantsinvesteeringud	1 814	1 814	
Kinnisvarainvesteeringud	15 000	15 000	3
Materiaalsed põhivarad	830 146	536 178	4
Bioloogilised varad	389 531	366 991	5
Kokku põhivarad	1 236 491	919 983	
Kokku varad	3 249 551	2 782 996	
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	2 802	2 802	6
Võlad ja ettemaksed	49 138	83 566	
Võlad tarnijatele	22 361	57 215	
Võlad töövõtjatele	10 213	11 749	
Maksuvõlad	15 564	14 602	
Muud võlad	1 000	0	
Kokku lühiajalised kohustised	51 940	86 368	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	56 241	59 043	6
Kokku pikaajalised kohustised	56 241	59 043	
Kokku kohustised	108 181	145 411	
Omakapital			
Emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital			
Osakapital nimiväärtuses	23 200	23 200	8

Kohustuslik reservkapital	11 760	11 760	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	2 602 625	2 466 249	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	503 785	136 376	
Kokku emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital	3 141 370	2 637 585	
Kokku omakapital	3 141 370	2 637 585	
Kokku kohustised ja omakapital	3 249 551	2 782 996	

Konsolideeritud kasumiaruanne

(eurodes)

	2019	2018	Lisa nr
Müügitulu	1 387 363	1 058 497	9
Müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu	-1 417 108	-1 448 640	11
Brutokasum (-kahjum)	-29 745	-390 143	
Kasum (kahjum) bioloogilistelt varadelt	24 588	38 466	
Üldhalduskulud	-23 355	-24 426	12
Muud äritulud	533 299	512 913	10
Muud ärikulud	-952	-292	14
Ärikasum (kahjum)	503 835	136 518	
Intressikulud	-50	-142	
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	503 785	136 376	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	503 785	136 376	
Emaettevõtja aktsionäri/osaniku osa kasumist (kahjumist)	503 785	136 376	
Vähemusosaluse osa kasumist (kahjumist)	503 785	0	

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2019	2018	Lisa nr
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (kahjum)	503 835	136 518	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	67 185	34 921	
Kasum (kahjum) põhivarade müügist	-5 625	0	
Muud korrigeerimised	0	-939	
Kokku korrigeerimised	61 560	33 982	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	43 085	-91 820	
Varude muutus	-290 364	-379 942	
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-35 430	28 981	
Muud rahavood äritegevusest	-3 919	9 498	
Kokku rahavood äritegevusest	278 767	-262 783	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-361 528	0	
Laekunud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade müügist	6 000	0	
Tasutud bioloogiliste varade soetamisel	-22 540	-48 988	
Antud laenud	-28 000	0	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-406 068	-48 988	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenude tagasimaksed	-2 802	-2 996	
Makstud intressid	-142	-142	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-2 944	-3 138	
Kokku rahavood	-130 245	-314 909	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	172 298	487 207	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-130 245	-314 909	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	42 053	172 298	2

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

(eurodes)

	Emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital			Kokku
	Osakapital nimiväärtuses	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2017	23 200	11 760	2 466 249	2 501 209
Korrigeeritud saldo 31.12.2017	23 200	11 760	2 466 249	2 501 209
Aruandeaasta kasum (kahjum)			136 376	136 376
31.12.2018	23 200	11 760	2 602 625	2 637 585
Korrigeeritud saldo 31.12.2018	23 200	11 760	2 602 625	2 637 585
Aruandeaasta kasum (kahjum)			503 785	503 785
31.12.2019	23 200	11 760	3 106 410	3 141 370

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Konsolideerimisgrupi Tulundusühistu Pae ÜT 2019.a. väikeettevõtte raamatupidamise aastaaruanne on kooskõlas Eesti Finantsaruandluse standardiga, mille põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusega, mida täiendavad EV Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantud juhendid. Konsolideerimisgrupi tulundusühistu Pae ÜT kasutab kasumiaruande koostamisel Eesti Vabariigi Raamatupidamise seaduse lisa 2 toodud kaumiaruande skeemi nr.2. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Arvestuspõhimõtete või informatsiooni esitusviisi muutused

Seoses bioloogiliste varade arvestuses toimunud muudatustega on sisseviidud parandused ka 31.12.2018.a.seisudesse.

Konsolideeritud aruande koostamine

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab Tulundusühistu Pae Ühistalu ning selle kontrolli all oleva tütarettevõtte Piilia Põllumajanduse OÜ finantsnäitajaid konsolideerituna rida-realt. Arvestuspõhimõtted ja hindamisalused on ühesugused.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, nõumiseni hoiuseid pankades, tähtajalisi hoiuseid tähtajaga kuni 3 kuud.

Nõuded ja ettemaksud

Ostjate tasumata summad kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil, lähtudes laekumise tõenäosusest. Seejuures hinnatakse nõuet iga konkreetse kliendi vastu eraldi, arvestades tedaolevat infot kliendi maksevõime kohta. Nõuded hinnatakse alla bilansis tõenäoliselt laekuva summani. Aruandeperioodil laekunud, eelnevalt kuldesse kantud nõuded kajastatakse kulu vähendusena aruandeperioodi kasumiaruandes. Lootusetu nõuded kantakse bilansist välja.

Kõiki muid nõudeid (viitelaekumised, antud laenud ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded), välja arvatud edasimüügi eesmärgil omandatud nõuded, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus võimalikud allahindlused), mistõttu lühiajalised nõuded kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuvas summas. Pikajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadaoleva tasu õiglases väärtuses. Edasimüügi eesmärgil soetatud nõuded kajastatakse õiglase väärtuse meetodil.

Varud

Valmistoodang ja lõpetamata toodang võetakse arvele tootmishinnas, mis koosneb nendest otsestest ja kaudsetest tootmisväljaminekutest, millela varud ei oleks praeguses olukorras ja koguses. Tootmise püsivaid üldkulud jagatakse toodete soetusmaksumusele normaalsest tootmismahust lähtudes.

Muud varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, muudest mittetagastavatest maksudest ja soetamisega seotud otsestest veokuludest.

Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus/ tootmismahind või neto realiseerimismaksumus. Allahindluse summa kajastatakse kaumiaruande real "Müüdud toodangu (kaupade ja teeniste) kulu".

Bioloogilised varad

Bioloogilise varana kajastatakse bilansis taimset või loomset elusorganismi, millelt saadakse põllumajanduslikku toodangut. Bioloogilist vara kajastatakse bilansis vaid juhul, kui:

vara on ettevõtte poolt kontrollitav;

on tõenäoline, et ettevõtte saab vara kasutamisest tulevikus majanduslikku kasu;

vara õiglane väärtus või soetusmaksumus on usaldusväärselt hinnatav.

Bioloogilisi varasid kajastatakse nii esmasel arvelevõtmisel kui ka järgnevatel bilansipäevadel nende õiglases väärtuses, millest on maha arvatud hinnangulised müügikulutused, välja arvatud sellised bioloogilised varad, mille õiglane väärtus ei ole usaldusväärselt hinnatav.

Lühiajalisi bioloogilisi varasid kajastatakse bilansis varudena ning pikaajalisi bioloogilisi varasid põhivarana.

Käibevarana kajastatakse sellist bioloogilist vara, mida kasvatatakse müügieesmärgil (pullvasikad).

Põhivarana käsitletakse tootvaid bioloogilisi varasid, mis rühmitatakse valmidusastme järgi kas küpseteks või ebaküpseteks varadeks.

Tootvaid varasid loetakse küpseteks, siis kui nad on võimelised tootma põllumajanduslikku toodangut (põhikarja lehmad) ja ebaküpseks

tootvaks bioloogiliseks varaks on lehmvasikad üleskasvatamiseks põhikarja täienduseks.

Kasumid ja kahjumid, mis tulenevad õiglases väärtuses kajastamisest, kajastatakse aruandeperioodil kasumiaruande real "kasum bioloogilise

vara väärtuse kasvust" / "kahjum bioloogilise vara väärtuse langusest".

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvara investeeringuna on kajastatud kinnisvaraobjekte (maa, hoone), mida ettevõtte hoiab (kas omanikuna või kapitalirendi tingimustel rendituna) renditulu teenimisena või turuväärtuse kasvu eesmärgil ja mida ei kasutata enda majandustegevuseks.

Kinnisvarainvesteering võetakse bilansis algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis sisaldab ka soetamisga otseselt seonduvaid tehingutasusid (s.o. notaritasu, riigilõivud, nõustajatele makstud tasud ja muud kulutused, ilma milleta ei oleks ostutehing tõenäoliselt aset leidnud).

Õiglase väärtuse meetodi rakendamisel kajastatakse kõik kinnisvarainvesteeringu objekte igal bilansipäeval nende õiglases väärtuses. Väärtuse muutusest tulenevad kasumid/kahjumid kajastatakse aruandeperioodil kasumiaruandes eraldi kirjel "Kasum/kahjum kinnisvarainvesteeringute ümberhindlusest" / "Muud äritulud/Muud ärikulud" kirjel.

Õiglase väärtuse meetodil kajastavatel kinnisvarainvesteeringutelt amortisatsiooni ei arvestata.

Parimaks indikaatoriks kinnisvarainvesteeringu õiglasest väärtusest on tema turuväärtus. Turuväärtuseks loetakse soodsaimat hinda, mida müüja võiks saada müümisel või ostja selle ostmisel. Kinnisvarainvesteeringu õiglase väärtuse määramisel ei arvestata sellest maha objekti müügiga seotud tehingukulud.

Kui kinnisvaraobjekt klassifitseeritakse materiaalsest põhivarast kinnisvarainvesteeringuks, siis kajastatakse positiivne vahe vara õiglase väärtuse ja bilansilise väärtuse vahel ümberklassifitseerimise kuupäeva eelmiste perioodide jaotamata kasumi suurenemisena ning negatiivne vahe kasumiaruandes kuluna (samal real, kus kajastati enne selle vara amortisatsiooni). Erandiks on poolelioleva ehitisena kajastatud kinnisvarainvesteering, mille osas kajastatakse nii positiivne kui ka negatiivne vahe kasumiaruandes real "muud äritulud"/ "muud ärikulud". Samuti toimitakse ka eelnevalt varudena kajastatud kinnisvaraobjekti ümberklassifitseerimine kinnisvarainvesteeringuks ümberklassifitseerimise kuupäeval.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid maksumusega alates 1000 eurost ja kasuliku eluaga üle ühe aasta. Varad, mille kasulik eluiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 1000 euro, kajastatakse kuni kasutusele võtmiseni väheväärtusliku inventarina (varudena) ja vara kasutusele võtmise hetkel kantakse 100%-liselt kulusse. Kuludesse kantakse väheväärtuslike inventaride üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalne põhivara võetakse arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Edaspidi kajastatakse materiaalsel põhivaral bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud amortisatsioon ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektina, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt kasulikule elueale.

Materiaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit.

Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust elueast.

Amortisatsioonimäärad aastas on põhivara gruppidele järgmised:

Maa	0%
Ehitise ja rajatised	2-15%
Masinad ja seadmed	5-20%
Transpordivahendid	5-25%
Muu inventar, tööriistad ja sisseseaded	5-20%

Materiaalse põhivara amortisatsioonimeetodid, -normid ja lõppväärtused vaadatakse üle vähemalt iga majandusaasta lõpul ja kui uued hinnangud erinevad eelnevatest, kajastatakse muudatused raamatupidamislike hinnangute muutustena, st. edasiulatuvalt.

Materiaalse põhivara bilansilise väärtuse võimalikku langust kontrollitakse juhtudel, kui mingid sündmused või asjaolude muutmine näitavad, et vara kaetav väärtus võib olla langenud alla tema bilansilise väärtuse.

Kui materiaalse põhivara jääkmaksumus võrdub tema lõppväärtusega, siis amortiseerimine lõpetatakse.

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamisel või siis, kui ei eeldata selle vara kasutamist või müügist enam majandusliku kasu saamist. Materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest tekkivad kasumid ja kahjumid kajastatakse selle perioodi, millal kajastamine lõpetati kasumiaruandes real "muud äritulud" või "muud ärikulud".

Finantskohustised

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, võetu laenud, viitelaeud, väljastatud võlakirjad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakirjad) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil (v.a. edasimüügi eesmärgil soetatud finantskohustused ning negatiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumentid, mida kajastatakse nende õiglases väärtuses).

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglases väärtuses (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustuselt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast. Laenukohustusi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu kooksul bilansipäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena. Samuti kajastatakse lühiajalisena laenukohustusi, mida laenuandjal ool õigus

bilansipäeval tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna nendes perioodides, mil leiavad aset kulud, mille kompenseerimiseks sihtfinantseerimine on mõeldud. Sihtfinantseerimine, mida saadakse eelmisel perioodidel tekkinud kulude eest või millega ei kaasne täiendavaid tulevikku suunatud tingimusi, kajastatakse tuluna perioodis, millal sihtfinantseerimine aset leidis. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et ettevõtte vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine laekub. Sihtfinantseerimisega kaasnevaid võimalikke kohustusi kajastatakse aruandes eraldiste või tingimuslike kohustustena.

Varade sihtfinantseerimise korral võetakse sihtfinantseerimise abil soetatud vara bilansis arvele tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud varade soetamise toetuseks saadud sihtfinantseerimise summa. Soetatud vara amoriseeritakse kulusse tema kasuliku eluea jooksul.

Tegevuskulude sihtfinantseerimisel kajastatakse tulu sihtfinantseerimisest proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega.

Kasumiaruandes kajastatakse kulu ja saadud toetust mõlemal eraldi. Sihtfinantseerimisega seonduvad tulud ja kulud kajastatakse kasumiaruandes kirjel "Muud äritulud/ muud ärikulud" (eraldi kirjel "Sihtfinantseerimise tulud/kulud").

Tulud

Tulu kaupade müügist kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasest väärtuses, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi. Tulud kaupsde müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline.

Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse ostmise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtutakse valmidusastme meetodist.

Intressitulu ja dividenditulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Intressitulu kajastatakse kasutatakse vara sisemist intressimäära, välja arvatud juhtudel, kui intressi laekumine on ebakindel. Sellisel juhul arvestatakse intressitulu kassaselt. Dividenditulu kajastatakse siis, kui omanikul on tekkinud seaduslik õigus nende saamiseks.

Maksustamine

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit.

Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ja siirdehinna korrigeerimisel. Alates 01.01.2015.a. on dividendina jaotatud kasumi maksumääraks 20/80 väljamakstavalt netosummalt.

Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kohustusena ja kasumiaruandes tulumaksu kuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksmisele järgneva kuu 10.kuupäeval.

Seotud osapooled

Osapooli loetakse seotuks, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole ärioludele otsustele. Seotud osapoolteks on:

- emaettevõtete (ning emaettevõtet kontrollivad või selle üle olulist mõju omavad isikud);
- teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted (nt.emaettevõtte ülejäänud tütarettevõtted);
- tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikutest omanikud, välja arvatud juhul, kui antud isikutel puudub võimalus avaldada olulist mõju ettevõtte ärioludele otsustele;
- punktis c) kirjeldatud isikute lähedased pereliikmed (s.o.pereliikmed, kelle puhul võib eeldada olulise mõju olemasolu; näiteks elukaaslased ja lapsed) ja nende poolt kontrollitavad või nende olulise mõju alla olevad ettevõtted;

Informatsioon seotud osapooltega tehtud tehingute kohta avalikustatakse lisades, kus näidatakse aasta jooksul tehtud tehingute liik ja maht ning saldod bilansipäeva seisuga.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018
Arvelduskonto Swedbangas	23 557	2 696
Arvelduskonto Sebpangas	18 496	169 602
Kokku raha	42 053	172 298

Lisa 3 Kinnisvarainvesteeringud

(eurodes)

Õiglase väärtuse meetod	
31.12.2017	14 061
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	939
31.12.2018	15 000
31.12.2019	15 000

	2019	2018
Kinnisvarainvesteeringutelt teenitud renditulu	450	720
Kinnisvarainvesteeringute otsesed haldamiskulud	298	241

Lisa 4 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

							Kokku
	Maa	Ehitised			Masinad ja seadmed		
			Transpordivahendid	Muud masinad ja seadmed		Ettemaksed	
31.12.2017							
Soetusmaksumus	344 249	162 608	101 150	312 289	413 439		920 296
Akumuleeritud kulum		-45 342	-69 885	-233 970	-303 855		-349 197
Jääkmaksumus	344 249	117 266	31 265	78 319	109 584		571 099
Amortisatsioonikulu		-3 228	-9 648	-22 045	-31 693		-34 921
Muud muutused		-1		1	1		0
31.12.2018							
Soetusmaksumus	344 249	162 435	100 932	285 554	386 486		893 170
Akumuleeritud kulum		-48 398	-79 315	-229 279	-308 594		-356 992
Jääkmaksumus	344 249	114 037	21 617	56 275	77 892		536 178
Ostud ja parendused				334 528	334 528	27 000	361 528
Muud ostud ja parendused				334 528	334 528	27 000	361 528
Amortisatsioonikulu		-3 228	-9 648	-54 309	-63 957		-67 185
Müügid (jääkmaksumuses)	-375						-375
31.12.2019							
Soetusmaksumus	343 874	162 435	100 932	620 082	721 014	27 000	1 254 323
Akumuleeritud kulum		-51 626	-88 963	-283 588	-372 551		-424 177
Jääkmaksumus	343 874	110 809	11 969	336 494	348 463	27 000	830 146

Müüdnud materiaalsed põhivarad müügihinnas

	2019	2018
Maa	6 000	
Kokku	6 000	0

Lisa 5 Bioloogilised varad

(eurodes)

Õiglase väärtuse meetod

Käibevarad			Kokku
	Loomsed varad	Vili	
31.12.2017	55 401		55 401
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	-11 763		-11 763
Soetused		129 326	129 326
Müügid	-65 607		-65 607
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	74 842		74 842
Muud muutused	-6 970		-6 970
31.12.2018	45 903	129 326	175 229
Soetused	3 000		3 000
Müügid	-65 497		-65 497
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	88 290		88 290
Muud muutused	-5 907	-15 967	-21 874
31.12.2019	65 789	113 359	179 148

Põhivarad			Kokku
	Loomsed varad	Vili	
31.12.2017	318 003		318 003
Müügid	-48 481		-48 481
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	111 997		111 997
Muud muutused	-14 528		-14 528
31.12.2018	366 991		366 991
Müügid	-79 077		-79 077
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	115 412		115 412
Muud muutused	-13 795		-13 795
31.12.2019	389 531		389 531

Müüdnud bioloogilised varad põhivarade müügihindades

	2019	2018
Loomsed varad	64 991	51 231
Kokku	64 991	51 231

Lisa 6 Laenukohustised

(eurodes)

	31.12.2019	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta		
Muud laenukohustised						
investeeringislaen Swedb	59 043	2 802	13 619	42 622	5%	10.04.2058
Muud laenukohustised kokku	59 043	2 802	13 619	42 622		
Laenukohustised kokku	59 043	2 802	13 619	42 622		
	31.12.2018	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta		
Muud laenukohustised						
investeeringislaen	61 845	2 802	13 943	45 100	5%	10.04.2058
Muud laenukohustised kokku	61 845	2 802	13 943	45 100		
Laenukohustised kokku	61 845	2 802	13 943	45 100		

Lisa 7 Sihtfinantseerimine

(eurodes)

Varad soetusmaksumuses

	Laekunud
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	
PRIA toetused	527 522
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	527 522
Kokku sihtfinantseerimine	527 522

Lisa 8 Osakapital

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018
Osakapital	23 200	23 200
Osade arv (tk)	362	363
Osa nimiväärtus 63,91		

Lisa 9 Müügitulu

(eurodes)

	2019	2018
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Eesti	1 387 363	1 058 497
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	1 387 363	1 058 497
Kokku müügitulu	1 387 363	1 058 497
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Teraviljakasvatus	948 537	732 623
Heintaimede kasvatus	206 418	223 333
Veisekasvatus	128 260	101 872
Teenused taimekasvatusele	102 866	166
Ostukauba hulgimüük	1 282	503
Kokku müügitulu	1 387 363	1 058 497

Lisa 10 Muud äritulud

(eurodes)

	2019	2018
Kasum materiaaalsete põhivarade müügist	5 625	0
Kasum kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse muutusest	0	939
Tulu sihtfinantseerimisest	527 522	511 485
Rendi- ja üüritulu	152	479
Muud	0	10
Kokku muud äritulud	533 299	512 913

Lisa 11 Müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu (eurodes)

	2019	2018
Tooraine ja materjal	449 711	510 259
Müügi eesmärgil ostetud kaubad	1 282	503
Energia	187 534	195 197
Elektrienergia	2 919	6 304
Kütus	184 615	188 893
Alltöövõtutööd	462 940	472 052
Maarent	97 212	79 497
Riiklikud ja kohalikud maksud	5 389	5 788
Tööjõukulud	144 381	148 666
Amortisatsioonikulu	67 185	34 921
Muud	1 474	1 757
Kokku müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu	1 417 108	1 448 640

Lisa 12 Üldhalduskulud (eurodes)

	2019	2018
Mitmesugused bürookulud	2 737	4 070
Koolituskulud	2 948	3 220
Tööjõukulud	14 132	13 915
Muud	3 538	3 221
Kokku üldhalduskulud	23 355	24 426

Lisa 13 Tööjõukulud (eurodes)

	2019	2018
Palgakulu	117 707	121 112
Sotsiaalmaksud	40 806	41 469
Kokku tööjõukulud	158 513	162 581
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	8	9

Lisa 14 Muud ärikulud

(eurodes)

	2019	2018
Liikmemaksud, lepigutasud		
Kinnisvara haldamiskulud		
Muud	952	292
Kokku muud ärikulud	952	292

Lisa 15 Seotud osapooled

(eurodes)

Aruandekohustustlase emaettevõtja nimetus	Tulundusühistu Pae Ühistalu
Riik, kus aruandekohustustlase emaettevõtja on registreeritud	Eesti
Kontserni nimetus, millesse kuulub emaettevõtja	OÜ Pae Farmer
Riik, kus kontserni emaettevõtja on registreeritud	Eesti

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2019		31.12.2018
	Nõuded	Kohustised	Nõuded
Sidusettevõtjad	12 238		9 602
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	846 269	14 550	728 898

Laenud

2019	Antud laenud	Saadud intressid	Intressimäär	Lõpptähtaeg
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad				
Muu laen	28 000	92	5%	10.01.2020

Kaupade ja teenuste ostud ja müügid

	2019	
	Kaupade ja teenuste ostud	Kaupade ja teenuste müügid
Sidusettevõtjad	216 758	838 738
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	751 798	511 051

Põhivarade ostud ja müügid

	2019
	Ostetud põhivara
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	334 528

Tegev-ja kõrgemale juhtkonnale ei ole tasusid makstud ega tehtud muid kulutusi.

Tehingutes seotud osapooltega ei ole kasutatud turuhindadest erinevaid hindasid.

2019.a tehti ettemaks 27000 eurot maa ostmiseks Tegev-ja kõrgema juhtkonna olulise mõju all olevale ettevõttele. Notariaalne tehing toimub 15.01.2020.a

Lisa 16 Konsolideerimata bilanss

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018
Varad		
Käibevarad		
Raha	8 559	49 512
Nõuded ja ettemaksed	25 138	53 946
Varud	549 545	414 488
Bioloogilised varad	19 071	19 211
Kokku käibevarad	602 313	537 157
Põhivarad		
Finantsinvesteeringud	96 774	96 774
Materiaalsed põhivarad	217 674	231 054
Bioloogilised varad	22 613	19 757
Kokku põhivarad	337 061	347 585
Kokku varad	939 374	884 742
Kohustised ja omakapital		
Kohustised		
Lühiajalised kohustised		
Laenukohustised	2 289	1 289
Võlad ja ettemaksed	16 397	31 793
Kokku lühiajalised kohustised	18 686	33 082
Pikaajalised kohustised		
Laenukohustised	34 900	36 189
Kokku pikaajalised kohustised	34 900	36 189
Kokku kohustised	53 586	69 271
Omakapital		
Osakapital nimiväärtuses	23 200	23 200
Kohustuslik reservkapital	11 504	11 504
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	780 767	753 605
Aruandeaasta kasum (kahjum)	70 317	27 162
Kokku omakapital	885 788	815 471
Kokku kohustised ja omakapital	939 374	884 742

Lisa 17 Konsolideerimata kasumiaruanne

(eurodes)

	2019	2018
Müügitulu	253 220	232 488
Müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu	-284 688	-294 561
Brutokasum (-kahjum)	-31 468	-62 073
Kasum (kahjum) bioloogilistelt varadelt	3 844	849
Üldhalduskulud	-3 364	-2 965
Muud äritulud	101 659	91 433
Muud ärikulud	-285	-18
Kokku ärikasum (-kahjum)	70 386	27 226
Intressikulud	-69	-64
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	70 317	27 162
Aruandeaasta kasum (kahjum)	70 317	27 162

Lisa 18 Konsolideerimata rahavoogude aruanne (eurodes)

	2019	2018
Rahavood äritegevusest		
Ärikasum (kahjum)	70 386	27 226
Korrigeerimised		
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	13 004	13 176
Kasum (kahjum) põhivarade müügist	-5 625	0
Muud korrigeerimised	2	0
Kokku korrigeerimised	7 381	13 176
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	28 808	-30 299
Varude muutus	-135 057	-165 927
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-15 397	29 951
Muud rahavood äritegevusest	140	168
Kokku rahavood äritegevusest	-43 739	-125 705
Rahavood investeerimistegevusest		
Laekunud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade müügist	6 000	0
Muud laekumised investeerimistegevusest	-2 856	-2 041
Kokku rahavood investeerimistegevusest	3 144	-2 041
Rahavood finantseerimistegevusest		
Saadud laenud	1 000	0
Saadud laenude tagasimaksed	-1 289	-1 353
Makstud intressid	-69	-64
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-358	-1 417
Kokku rahavood	-40 953	-129 163
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	49 512	178 675
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-40 953	-129 163
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	8 559	49 512

Lisa 19 Konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne

(eurodes)

				Kokku
	Osakapital nimiväärtuses	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2017	23 200	11 504	753 605	788 309
Korrigeeritud saldo 31.12.2017	23 200	11 504	753 605	788 309
Aruandeaasta kasum (kahjum)			27 162	27 162
31.12.2018	23 200	11 504	780 767	815 471
Korrigeeritud saldo 31.12.2018	23 200	11 504	780 767	815 471
Aruandeaasta kasum (kahjum)			70 317	70 317
31.12.2019	23 200	11 504	851 084	885 788
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.2019	23 200	11 504	851 084	885 788

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 28.02.2020

Tulundusühistu Pae Ühistalu (registrikood: 10037487) 01.01.2019 - 31.12.2019 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ÜLO FLAUR	Juhatuse liige	28.02.2020

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Tulundusühistu Pae Ühistalu liikmetele

Oleme üle vaadanud Tulundusühistu Pae Ühistalu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande, mis sisaldab konsolideeritud bilanssi seisuga 31.12.2019, nimetatud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta koostatud konsolideeritud kasumiaruannet, konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet ja konsolideeritud rahavoogude aruannet, konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisaasid. Ülevaadatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on esitatud lehekülgedel 4 kuni 22.

Juhtkonna vastutus raamatupidamisaruannete eest

Juhtkond vastutab selle eest, et see konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne koostatakse ja esitatakse õiglaselt kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ning sellise sisekontrolli eest, mida juhtkond peab vajalikuks sellise konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamiseks, mis on vaba olulisest, kas pettusest või veast tingitud väärkajastamisest.

Vandeaudiitori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada kokkuvõtte konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta. Ülevaatus viidi läbi kooskõlas ülevaatusse töövõtude rahvusvahelise standardiga (ISRE) (Eesti) 2400 (muudetud) "Möödunud perioodide finantsaruannete ülevaatamise teenus". ISRE (Eesti) 2400 (muudetud) nõuab meilt kokkuvõtte tegemist selle kohta, kas me oleme saanud teadlikuks millestki, mis paneks meid uskuma, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna ei ole kõigis olulistes osades koostatud kooskõlas rakendatava finantsaruandluse raamistikuga. Selle standardi kohaselt oleme ka kohustatud järgima asjassepuutuvaid eetikanõudeid.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande ülevaatus kooskõlas ISRE (Eesti) 2400-ga (muudetud) on piiratud kindlust andev töövõtt. Ülevaatusse käigus viiakse läbi protseduurid, mis eelkõige tähendab järelepäringute tegemist juhtkonnale ja teistele isikutele majandusüksuses (nagu asjakohane) ja analüütiliste protseduuride rakendamist, ning hangitud tõendusmaterjali hindamist.

Ülevaatusse käigus läbiviidud protseduurid on palju vähem mahukad kui rahvusvaheliste auditeerimise standarditega kooskõlas tehtud auditi käigus läbiviidud protseduurid. Seetõttu ei avalda me nende finantsaruannete kohta auditiarvamust.

Kokkuvõtte

Ülevaatusse põhjal ei saanud me teadlikuks millestki sellisest, mis paneks meid uskuma, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne ei esita kõigis olulistes osades õiglaselt Tulundusühistu Pae Ühistalu konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31.12.2019 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

/digitaalselt allkirjastatud/

Ellen Asumets

Vandeaudiitori number 105

Assertum Audit OÜ

Audiitorettevõtja tegevusloa number 62

A. H. Tammsaare tee 47, Tallinn, Harju maakond, 11316

28.02.2020

Audiitorite digitaalallkirjad

Tulundusühistu Pae Ühistalu (registrikood: 10037487) 01.01.2019 - 31.12.2019 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ELLEN ASUMETS	Vandeaudiitor	28.02.2020

Kasumi jaotamise ettepanek

(eurodes)

	31.12.2019
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	2 602 625
Aruandeaasta kasum (kahjum)	503 785
Kokku	3 106 410
Jaotamine	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	3 106 410
Kokku	3 106 410

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Teravilja- (v.a riis) ja kaunviljakasvatus; õlitaimeseemnete kasvatus	01111	186294	73.57%	Jah
Muude mitmeaastaste taimede kasvatus	01291	61595	24.32%	Ei
Piimakarjakasvatus	01411	5331	2.11%	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 4844105
Faks	+372 4844105
Mobiiltelefon	+372 5068676
E-posti aadress	paefarmer@gmail.com